Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Ja**

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Van

Datum
1 juni 2026

Referentie
64343283

Bijlagen

Afgestemd met WJZ, KO, OVO

nota

Kamerbrief contouren wetsvoorstel stagevergoedingen

Aanleiding

In het coalitieakkoord is afgesproken dat er een wettelijke stagevergoeding komt voor studenten. Aan de Tweede Kamer is toegezegd om voor de zomer de contouren van wetgeving op dit onderwerp aan te bieden en voortvarend te starten met het wetgevingstraject.[1] U informeert de Kamer met bijgaande Kamerbrief over de hoofdlijnen van het wetsvoorstel. In de beleidsstaf van 31 maart en 21 april jl. zijn de belangrijkste beslispunten met u besproken.

Deadline en vervolgproces
U wordt verzocht om deze brief **uiterlijk maandag 15 juni** van feedback te voorzien dan wel te accorderen. De brief moet uiterlijk 19 juni worden aangeleverd voor agendering in de onderraad (RSDI) van 30 juni. Vervolgens wordt de brief doorgeleid naar de ministerraad van 3 juli. Op 22 juni is een klankbordgroep met externe partijen (o.a. VNO-NCW/MKB-NL, onderwijskoepels en studentenorganisaties) om de hooflijnen te bespreken.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met bijgaande Kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- **Aanleiding** In de Kamerbrief gaat u in op het probleem, het beleid van de afgelopen jaren, de keuze voor en het doel van wetgeving. U geeft aan dat de aanleiding voor het wetsvoorstel het ontbreken is van een stagevergoeding voor studenten, maar dat de problemen die spelen rondom stages breder zijn en dat ook de kwaliteit van stages onder druk staat.
- **Nut en noodzaak en doel wetgeving** Het doel van het wetsvoorstel is het uiten van waardering aan studenten en verbeteren van de kwaliteit van de stage. De nut en noodzaak van enkel het wettelijk regelen van een stagevergoeding als oplossing voor het probleem van een gebrek aan waardering van studenten is beperkt. Daarom kiest u voor een bredere aanpak en insteek van wetgeving en beleidsinstrumenten die ook gericht zijn op het verbeteren van de kwaliteit van stages.

[1] Kamerstukken II 2025–26, 36 800 IX, nr.15 en de toezegging tijdens het commissiedebat MBO TZ202510-128

- **Recht op stagevergoeding** U kiest ervoor om het recht op stagevergoeding wettelijk te verankeren en geen minimumbedrag voor te schrijven. Daarmee verplicht u dát iedere student een stagevergoeding krijgt. Een wettelijke verplichting fungeert als prikkel om op sectorniveau passende afspraken te maken over de hoogte van de vergoeding; en u wil vorkomen dat stagetekorten oplopen als gevolg van dit wetsvoorstel. U kondigt aan om in de wet de mogelijkheid te creëren om op een later moment alsnog een minimumbedrag op te nemen. Bijvoorbeeld als vergoedingen structureel te laag blijken.
- **Reikwijdte van wetgeving** De aanpak die u presenteert in de brief richt zich op stages die gelopen worden binnen het vervolgonderwijs en die verplicht zijn of onderdeel van het curriculum. U geeft in de brief aan voornemens te zijn om korte stages uit te zonderen omdat dit niet proportioneel is gelet op de administratieve lasten voor stagebedrijven. Het recht op stagevergoeding zal eveneens in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba gelden. Het is niet van toepassing op stages in het buitenland.
- **Wetgevingsoptie** In de brief geeft u aan om de wettelijke bepalingen over stages op te nemen in onderwijswetgeving omdat de stage een onderwijsvorm is die valt onder uw verantwoordelijkheid.
- **Inrichting wetgeving** U geeft aan dat u van plan bent om de stage te definiëren om het onderscheid tussen stagiair en werknemer te verduidelijken voor stages die onderdeel zijn van de opleiding. Daarnaast geeft u aan om in wetgeving bepalingen op te nemen over de begeleiding van studenten. Hierbij is het mogelijk om te differentiëren in wetgeving tussen mbo en hbo en wo. Voor het hbo en wo geeft u aan om in de WHW een tripartiete stageovereenkomst te verplichten (zoals in het mbo al is opgenomen) en op te nemen welke rechten en plichten ten minste in die overeenkomsten moeten staan.
- **Naleving** De Onderwijsinspectie kan geen toezicht houden op de uitbetaling van de stagevergoeding door het stagebedrijf. Ook de Arbeidsinspectie heeft hierin geen rol. Dit omdat de Arbeidsinspectie toezicht houdt op basis van arbeidswetgeving (niet op onderwijswetgeving) en beoordeelt aan de hand van feiten en omstandigheden of er sprake is van een arbeidsrelatie volgens het arbeidsrecht. Studenten kunnen wel altijd naar de civiele rechter wanneer ze geen stagevergoeding ontvangen. In de brief geeft u aan daarnaast een gedragsgerichte aanpak te ontwikkelen voor de naleving van het recht op de stagevergoeding, in afstemming met studentenorganisaties, onderwijskoepels en stagebedrijven. Bijvoorbeeld om te zorgen voor heldere communicatie naar stagebedrijven over de verplichting. Wanneer voor het hbo en wo ook een stageovereenkomst wordt verplicht, kan de Onderwijsinspectie toezicht houden op de aanwezigheid hiervan. De Onderwijsinspectie heeft geen toezichthoudende rol op stagebedrijven zelf en kan niet toezien op naleving van de stageovereenkomst door het stagebedrijf. Wel kan de inspectie onderzoek uitvoeren naar de wijze waarop onderwijsinstellingen uitvoering geven aan de wet.
- **Notitie aanvullend actieplan Stagepact** in de brief beschrijft u ook het huidige beleid op stages. U geeft aan dat uit de tussentijdse evaluatie van het Stagepact er onvoldoende voortgang bleek, dat is in december ook met de Kamer gedeeld. In de Kamerbrief is destijds aangekondigd dat er

met de partners van het Stagepact wordt gewerkt aan aanvullende acties om vooruitgang te boeken. Met deze brief stuurt u ter informatie een notitie aan de Kamer over deze aanvullende acties (zie bijlage).

Toelichting

Met deze brief wordt invulling gegeven aan de volgende moties en toezeggingen:

1. Motie Klaver c.s. (2-10-2025): (…) verzoekt de regering om voor de zomer van 2026 de contouren van het wetsvoorstel voor de invoering van een verplichte stagevergoeding naar de Kamer te sturen, betrekking hebbend op stages die langer duren dan zes weken. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2025–2026, 36 800 IX, nr. 15)
2. Motie Beckerman (2-12-2025): (…) verzoekt de regering om gepaste stagevergoedingen verplicht te maken voor alle onderwijsniveaus. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2025–2026, 31 524, nr. 687)
3. Motie Tseggai (26-02-2026) (..)verzoekt de regering daarna voortvarend te starten met het opstellen en indienen van de wet die voorziet in een wettelijk verplichte stagevergoeding. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36 800, nr. 98)
4. Toezegging commissiedebat MBO (01-10-2025): De minister zal voor de zomer van 2026 de contouren voor het invoeren van verplichte stagevergoeding voor (mbo)-studenten aan de Tweede Kamer doen toekomen, nr. TZ202510-128

<u>Juridische overwegingen en aandachtspunten</u>
Bij de keuze voor - en de verdere uitwerking van wetgeving zijn er enkele juridische overwegingen en aandachtspunten die van belang zijn.

1. Nut en noodzaak van wetgeving

Wetgeving dient enkel te worden ingezet als beargumenteerd kan worden dat wetgeving noodzakelijk is en het beoogde doel kan bereiken. Er is een politieke wens om wettelijk te borgen dat iedere student een stagevergoeding ontvangt. Een verplichte stagevergoeding draagt maar ten dele bij aan het oplossen van de problemen rondom stages, het helpt bijvoorbeeld onvoldoende om de kwaliteit van de stage te verbeteren. Er is een risico dat een verplichte stagevergoeding leidt tot een afname van beschikbare stageplaatsen, met name voor bepaalde sectoren en groepen studenten. Dit risico lijkt groter bij een wettelijk minimumbedrag. In het wetsvoorstel kiest u daarom enerzijds voor een recht op stagevergoeding, om het risico op het verlies aan stageplaatsen te beperken, en anderzijds voor een bredere aanpak waarbij u ook de kwaliteit van stages wil verbeteren. Het nut en de noodzaak van dit bredere pakket aan maatregelen is beter te onderbouwen dan het enkel wettelijk verplichten van de stagevergoeding.

2. Beginsel van gelijke behandeling

Bij het opstellen van wetgeving over stagevergoedingen dient een keuze te worden gemaakt voor welke stages wel en niet een recht op stagevergoeding zal gelden. Bij die keuzes moet steeds aandacht worden besteed aan het beginsel van gelijke behandeling. De wetgever zal moeten beargumenteren waarom hij in het ene geval een vergoeding wenselijk acht en in het andere niet. Ook dient de wetgever te beargumenteren waarom de stagiair wel financiële waardering

verdient en de student die geen stage loopt, niet. Beiden investeren immers in hun toekomst door hun opleiding.

3. Europese wetgeving

Op dit moment lopen er in de Europese Raad[2] onderhandelingen over de Richtlijn traineeships[3] en de Raadsaanbeveling betreffende een versterkt kwaliteitskader voor stages.[4] Onderdeel van de lopende onderhandelingen is onder andere of er in de richtlijn een definitie van trainee of stagiair opgenomen moet worden. De uitkomst van deze onderhandelingen kan gevolgen hebben voor het uitwerken van wetgeving rondom een verplichte stagevergoeding. Het is nog onbekend wanneer de onderhandelingen afgerond worden.

Financiële overwegingen

De verwachting is dat een verplichte stagevergoeding zal leiden tot minder stageplekken. In de verkenning is de optie van een subsidieregeling toegelicht (publiek-privaat fonds) om dat effect te verminderen, daarbij is aangegeven dat er een groot risico is op onbedoeld gebruik en dat een fonds moeilijk is af te bakenen. Bovendien zijn er geen financiële middelen beschikbaar op de begroting van OCW voor een fonds of een subsidieregeling. Daarom wordt niet gekozen voor een fonds of subidieregeling. De verwachting is wel dat een recht op stagevergoeding minder effect heeft op de stagetekorten dan een minimumbedrag.

Krachtenveld

Relevante partners worden op verschillende wijze betrokken bij de hoofdlijnen en uitwerking wetsvoorstel, onder andere middels een klankbordgroep.

- VNO-NCW, MKB Nederland en AWVN zijn geen voorstander van een verplichte stagevergoeding en zien liever dat de huidige aanpak wordt doorgezet, waarbij er afspraken in cao’s worden gemaakt over stagevergoedingen. Ze voorzien dat stageplekken zullen verdwijnen. De werkgeversorganisaties zullen positief staan tegenover de keuze voor een recht op stagevergoeding ten op zichtte van een minimumbedrag en ook voor de aansluiting bij cao’s. Werkgeversorganisaties zullen wel kritisch zijn op het voorstel om een in de wet de mogelijkheid te in te richten voor een minimumbedrag in de toekomst. De werkgevers zullen bij verdere uitwerking van maatregelen op het gebied van kwaliteit aandacht vragen voor de begeleiding vanuit onderwijsinstellingen en vragen om aandacht voor onnodige regeldruk bij specifiek MKB-bedrijven.
- De studentenorganisaties zijn voorstander van een wettelijke verplichting maar zullen zeer kritisch zijn wanneer er geen minimumbedrag wordt opgenomen. Ze zullen wijzen op het risico dat er in sommige sectoren slechts een zeer laag bedrag wordt uitgekeerd als vergoeding en dat de ongelijkheid tussen studenten groter kan worden. De studentenorganisaties zullen wel positief zijn over de bredere insteek van het wetsvoorstel. In het hbo en wo hebben ISO en CNV jongeren eerder gepleit voor het gebruik van een standaard stagecontract met afspraken over begeleiding.

---

[2] Zie ook BNC fiche: Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 22112, nr. 3933
[3] COM(2024) 132
[4] COM(2024) 133

- De onderwijskoepels staan positief tegenover het wettelijk regelen van een stagevergoeding maar zien tegelijkertijd ook veel risico's. Het effect op het aanbod van stageplekken is een punt van zorg voor onderwijskoepels. Sommige instellingen geven aan voorstander te zijn van een gefaseerde aanpak. De onderwijskoepels maken zich daarnaast zorgen over een eventuele toename van administratieve lasten en extra taken voor instellingen zelf.
- De ministeries J&V en SZW zijn actief betrokken geweest bij het opstellen van de ambtelijke verkenning naar een wettelijk verplichte stagevergoeding en vervolgens ook geconsulteerd bij de verdere uitwerking van de Kamerbrief met de contouren van het wetsvoorstel. De departementen hebben aangegeven geen fundamentele opmerkingen of bezwaren te hebben bij de Kamerbrief.
- Het ministerie van EZK vraagt aandacht voor de regeldruk voor specifiek MKB bedrijven en adviseert om de ATR in vroeg stadium te betrekken bij verdere uitwerking en om een MKB toets uit te voeren.
- De afstemming met ministerie van Financiën verloopt parallel met deze lijn.
- De Inspectie van het Onderwijs en de Arbeidsinspectie hebben geen fundamentele opmerkingen gegeven bij de brief. De Onderwijsinspectie zullen we vanwege de uitwerking in onderwijswetgeving nauw betrekken bij de verdere uitwerking het wetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden